COMUNA
TÎRGŞORU VECHI

Primăria Tîrgşoru Vechi

Cadrul geografic. Comună de şes, amplasată pe malurile canalului Leaotu („afluent" artificial al Prahovei - pe stânga). Se învecinează, la nord-est cu municipiul Ploieşti, la sud-est cu com. Brazi, la sud-vest cu com. Măneşti, la nord-vest cu com. Ariceşti Rahtivani şi la nord cu com. Blejoi.

Numele şi componenţa comunei. Denumirea aşezării derivă din contragerea diminutivului „tărguşor'\prin eliminarea vocalei „ u ", ca fenomen evolutiv obţinut prin sincopare (TR, 361).

Comuna este formată din satele: Strejnicu (reşedinţă- dispusă în nordul comunei), Stănceşti, Tîrgşorul Vechi şi Zahanaua. Suprafaţa comunei însumează 4843 ha., din care 4027 ha. reprezintă suprafaţa agricolă.

Istoricul comunei este foarte vechi. În satul de reşedinţă, la cca. 500 m. vest de moară, s-a depistat o aşezare tracă (Tei), bogată în materiale arheologice. Pe locul rezervaţiei arheologice din punctul „La Mănăstiri", există un întreg complex de monumente care cuprinde aşezări: pretracică, tracă, dacică, daco-romană, dacoromanică, străromânească şi românească (din epoca paleolitică, neolitică, a bronzului, a fierului, prefeudală şi feudală până în sec. al XV-lea). Încă din 1956, Muzeul de Istorie şi Arheologie Prahova, a întreprins cu sprijinul Institutului de Arheologie al Academiei Române, săpături arheologice sistematice în acest loc. Continuate an de an, de un colectiv de arheologi şi istorici, sub conducerea arheologului doctor în istorie, Gh. Diaconu (1921-19..), săpăturile au dat la iveală urme de viaţă şi aşezări umane, ce se întind pe o perioadă de cea. 8000 de ani. Ele au confirmat prezenţa omului pe aceste meleaguri, de la sfârşitul paleoliticului, urme bogate de locuire din neolitic şi din perioada bronzului şi fierului, iar în epoca de după Hristos, „continuitatea populaţiei autohtone sub dominaţia popoarelor migratoare" ca şi „civilizaţia Dridu, cultură materială de origine autohtonă romano-bizantină a populaţiei rurale protoromâne şi române, răspândită pe întregul teritoriu al României" (ILD, 56). În satul Zahanaua, în punctul „La Turnuri", din stânga Leaotului, s-au găsit aşezări: dacică, daco-romană şi românească, bogate în materiale arheologice (inclusiv monede).

Dar străvechea aşezare umană, care este Tîrgşorul Vechi, apare atestat în documente scrise, pentru prima oară, abia la 6 şi 25 aug. 1413, în salvconductul comercial pe care Mircea cel Bătrân (1386-1418), îl reînnoieşte pentru braşoveni (DRH, DI, p. 198 şi 200), sub denumirea de „Novum Forum" (Tîrgul cel Nou), spre a fi deosebit de Tîrgovişte. Hrisoavele prevedeau pentru cei ce ieşeau din ţară, o plată vamală „pentru un car de peşte, la Tîrgşor, un peşte" (Ibidem). În tot cursul veacului al XV-lea, Tîrgşorul, apare în documente/în privilegiile comerciale emise de Radu al II-lea Prasnaglava/ Chelul/la 21 nov. 1421 (Ibidem, 219), de Dan al II-lea la23 oct. 1422 (Ibidem,222) şi 10nov. 1424, în care menţionează plata „în Tîrgşor, adică în Novo Foro (s.n.), la un car <de peşte> să ia un peşte" (Ibidem, 229 şi 231), şi 30 ian. 1431 (Ibidem, 277), de Vlad Dracul la 24 ian. 1437 (Ibidem, 464) şi 8 apr. 1437 (Ibidem, 341), precum şi în confirmările lui Nicolac de Ujlak şi Iancu de Hunedoara, din 2 mart. 1443 (Ibidem, 371), ca unul din centrele de importanţă ale Ţării Româneşti.

La 22 aug. 1456, Vlad Ţepeş, înfrânge la Tîrgşor, ostile Iui Vladislav al II-lea, care „au perit de sabie în Tîrgşor", după cum ne informează cronicarul Radu Popescu, în „Istoriile domni/or Târâi Rumâneşti" (Radu Popescu, Cronicari munteni\2, BPT - 1205, Ed. Minerva, Buc, 1984, p. 22; vezi şi Stolnicul

Constantin Cantacuzino, Istoria Țării Rumâneşti, Cronicari munteni, 1, BPT-1204, Ed. Minerva, Buc, 1984, p. 81).

În registrele vigesimale ale Braşovului, din prima jumătate a veacului al XVI-lea, sunt menționate aproape 200 de nume de negustori din Tîrgşor, care aveau relații comerciale cu oraşul de dincolo de munți (numai în 1503, 45 de negustori din localitate, întreţineau legături mercantile cu Braşovul, iar în 1549 alți 52 (Ist. Rom., vol. II, Ed. Acad., Buc, 1962, p. 584).

Importanța economică a Tîrgului care se ridica, determină o creştere a însemnătății sale politice, Neagoe Basarab (1512-1521), sub domnia căruia aşezarea devine oraş de scaun, în privilegiul acordat braşovenilor în 1517, îi îndeamnă „să Tîrguiască numai unde este scaunul domniei mele la Tîrgovişte şi Câmpulung şi la Tîrgşor". Solii braşovenilor găsesc pe voievodul Alexandru al II-lea Mircea (1568-1577), de asemenea, la Tîrgşor. În 1537, 1538 sau 1540, Radu Paisie (Petru de la Argeş), în 1598, Mihai Viteazul, iar în 1622, Radu Mihnea, emiteau hrisoave din reşedința de la Tîrgşor.

În „Letopisețul Țării Moldovei" (ESPLA, Buc, 1955, p. 136-137), Grigore Ureche, relatează modul în care Ştefaniță Vodă, domnul Moldovei, urmăreşte, pe la începutul lui febr. 1526, oastea lui Radu de la Afumați, „până la Tîrgşoru şi nicăirea nu i-au cutezatu a-i sta împotrivă Radul vodă, ci cu pace au nevoiții de i-au potolit semețiia". Cauza luptei, era faptul că „în Țara Românească, la curtea lui Radu, se adăposteau încă din 1523, boieri moldoveni, ce unelteau împotriva domnului lor" (T. Palade, Radu de la Afumați (ianuar 1522-ianuar 1529), Tip. Românească, PI., 1923, p. 57).

Se mai ştie că prin sec. XV-XVII, la Tîrgşor, se afla o căpitănie a călăraşilor, iar până în veacul al XVIII-lea, aici se afla scaunul (reşedința) județului Prahova, la răscrucea celor mai importante căi comerciale din Țara Românească (DIAGR, 515).

Prima jumătate a veacului al XVI-lea, marchează perioada de culminație a oraşului Tîrgşor (în 1503 ajunsese pe locul al doilea în privința relațiilor de negoț cu Braşovul, înaintea Tîrgoviştei, Gherghiței, Buzăului şi Bucureştiului, dar după Câmpulung (Muscel), iar prin 1529-1530, obținea locul întâi), pentru ca în a doua jumătate a secolului, relațiile comerciale să înceapă declinul în favoarea altor centre negustoreşti. Cele mai multe documente existente atestă danii, cumpărări de terenuri, hotărnicii, scutiri de dăjdii legate de mănăstirea „Turnu" din Tîrgşor (vezi George Potra-N.I. Simache, Contribuții la Istoricul oraşelor Ploieşti şi Tîrgşor, CCAJPh, PL, 1969, p. 61-114, 127-135 şi 341-566). Ne vom apleca asupra altora necuprinse în opul amintit.

Astfel, la 14 ian. 1594-1599, Mihai Viteazul, poruncea slugilor domneşti să lase în pace pe Mihai Grecul, Dumitru şi Buzea, fiii lui „Petrică roşul (roşiorul - n.n.) din Tîrgşor", pentru nişte sipete şi săbii ferecate, dulămi roşii cu singof, covor, cioltar (pătură împodobită pentru cal -n.n.), scoarță, dulămi de coftirie (stofa prețioasă -n.n.), zăbune de coftirie, frâu cu ținte de argint şi cu prăşină galbenă şi şalvari, luate de la ei de Borcea logofătul şi aduse domnului (DRH, XI, 35-36). Prin 1594-1599 apr. 26, acelaşi voievod scutea de oaste pe Mihai Grecul (tatăl lui Antonie Vodă, susține Paul D. Popescu/ Personalități prahovene - dicționar bio-bibliografic, Ed. Premier, PL, 2003, p. 24; vezi şi ed. I - Bibli. jud. „N. Iorga", 1997, p. 22/, în vreme ce N. lorga afirmă că „Antonie-vodă din Popeşti era fiul unui căpitan Neagoe, care slujise prin aceste părți lui Matei Basarab" (N. lorga, România cum era până la 1918, vol. I, BPT-717, Ed. Minerva, Buc, 1972, p. 253)./Bănuim că presupunerea lui P.D.P. se bazează pe O.G. Lecca /DIAGR, 542/ pe care şi-a însuşit-o „pe muteşte" şi atunci e... şi mai grav/ Mihai din Tîrgşor, era scutit „pentru că este în slujba domniei mele" (DRH, XI, 58-59, sau DIR, XVI, vol. 6, p. 113) şi, în aceeaşi vreme, scutea şi pe un alt Mihai din Tîrgşor, tot de oaste, în urma rugăminții pitarului Hristea (DRH, XI, 87, sau DIR, XVI, v. 6, p. 129). La 11 ian. 1597, voievodul întărea lui Mihai, negustor din Tîrgşor, o ocină la Popeşti (DRH, XI, 282-283, sau DIR, XVI, v. 6, p. 255-256), iar la 10 mai 1598

întărea aceluiaşi Mihai „din oraşul domniei mele din Tîrgşor", ocine în Fâstâcii (vezi Băteşti), Radului şi din dealul cu vii (DRH, XI, 381-382, sau DIR, XVI, v. 6, p. 315-316), la 4 iul., de asemenea, lui Mihai din Tîrgşor şi lui Ion logofăt, ocine la Rogozeşti (vezi) şi Scăeni, cu vii, grădini şi livezi şi parte dintr-o moară, vândute din cauza birului „pe vreme de nevoie(...) - şi - de foamete" (DRH, XI, 409-411, sau DIR, XVI, v. 6, p. 328-330).

Aparatul administrativ al Primăriei

La 11 iun. 1600, Nicolae Pătraşcu, întărea lui Ion logofătul din Tîrgşor, moşii în spatnic (? poate Spatnița - n.n.) şi Scăiani (DRH, XI, 539-540). Peste un an, la 22 nov. 1601, Simion Movilă, poruncea aceluiaşi Mihai din Tîrgşor, să dea cei opt cai domneşti, care se află la el, lui Dumitru postelnic, pentru a-i aduce la domnie (DIR, XVII, vol. 1, p. 22-23), iar în zilele următoare (30 nov.), logofătul Bunca, vindea jupânului Mihai din Tîrgşor şi ginerelui acestuia, Stanciu, două părți din jumătatea sa de ocină din Bărcăneşti, cu 6000 de aspri. Printre adălmăşari: Boica - şetrar şi Voicilă din Băteşti şi Fătul şi Petrică din Tîrgşor (Ibidem, 23). Pe la 15 sept. 1602, Radu Şerban, certifica tot lui Mihai din Tîrgşor, moşii la Bărcăneşti, Blăjoi de Jos, Gonțați, Miroslăveşti şi Popeşti, mai multe părți de vie şi țigani, pe care „i-au cumpărat Mihai pre foametea cea mare...", de la mai mulți inşi (Ibidem, 58-60), printre care şi logofătul Bunea, fiul logofătului Coresi, rubedenie cunoscutului diacon.

De 1 mai 1603, Radu Şerban, scria judelui şi celor 12 pârgari (consilieri comunali - n.n.), din oraşul Tîrgşor, că Mihai, cel amintit adesea de noi, trebuie să plătească 2000 aspri la biroul oraşului, în patru rate pe an, fiind scutit de domn de alte dăjdii (Ibidem, 82). După două săptămâni, județul (capul pârgarilor - n.n.) şi cei 12 pârgari din Tîrgşor, întăreau jupanului Mihai, ocina şi viile din dealul Fâstâcilor, cumpărate prin 1598 de la un anume Pătru, cu 1700 de aspri (Ibidem, 87). Dar lovitură de teatru... La 22 mai 1603, domnitorul, acelaşi Radu Şerban, scutea pe jupân Mihai din Tîrgşor, de toate dările şi slujbele pentru că „l-am pus să fie la roşii aleşi" (Ibidem, 89). Şi din nou, Bunea pisarul, vinde partea sa din satul Miroslăveşti, jupânului Mihai, cu 15500 de aspri „gata" (bani gheață - n.n.), la 10 febr. 1604 (Ibidem, 108). Între 1611 şi 1613 apr. 17, marele vornic Vintilă, orânduia doi boieri („Mogoş logofătul din Păuleşti şi Manea Pelea din Tîrgşor"), să cerceteze pricina dintre Mihai din Tîrgşor şi Pribeagu, pentru o ocină din Dâmbu (Ibidem, vol. 2,p.4). La 15 febr. 1612, Dumitru „județul", cu cei 12 pârgari şi alții, mărturisesc pentru moştenirea viilor de la Fâstâci şi din oraş, ca şi a pământului rămas de la jupan Ivan, fiului său Mihai, înfrățit cu Iacov (Ibidem, 44). În 14 nov. 1615, Radu Mihnea, adeverea logofătului Fiera şi soției sale, Tudora, precum şi fiilor lui Mihai din Tîrgşor, ocine în Pietroşani şi Cațavei (lângă Blejoi), cu vecini şi vii în dealul Fâstâci (Ibidem, 440-441). Peste câțiva ani numai (21 dec. 1618), Gavril Movilă, întărea lui Neagu din Negoeşti, fiul lui Mihai din Tîrgşor, ocine la Zeletin şi Blăjoiul de Sus şi țigani (DIR, XVII, vol. 3, p. 280-281), iar la nici o lună după aceea (12 ian. 1619), acelaşi domn adeverea diaconului Dumitru, fiul lui Ion, logofăt din Tîrgşor, ocină la Spatnița (Ibidem, 296-297). Prin vara lui 1662, Grigore Ghica, poruncea lui Antonie, vornicul din Negoeşti (viitorul domn), „să mâe satele din jud. Prahova, de să lucreze la besearica domnească de la Tîrgşor" (G. Potra-N.I. Simache, Op. cit., 343). La numai doi ani după ce ajunge domn, Antonie Vodă din Popeşti, la 9 dec. 1671, acordă mănăstirii „Turnu" din Tîrgşor, pe care a ctitorit-o „vama Tîrgului Tîrgşor şi cu vama Tîrgului Ploeştii, cu ceale 12 sate, şi cal domnesc să nu dea. Aşijderea şi dă la ocna de la Telega să i să dea pă an bolovani 200. Ca să fie acest venit sfinții şi dumnezeeştii mănăstiri de ajutoriu" (Ibidem, 344). La rândul ei, fata lui

Aparatul administrativ al Primăriei

Biserica Albă - 1963

Antonie Vodă, lasă după moartea sa, „mănăstirii din Tărgşor, un pogon şi jumătate de vie în dealul Scăianilor şi zeace stupi, ca să mă îngroape la sfânta mănăstire şi să-mi facă şi un sărindar (rugăciuni ce se țin vreme de 40 de zile, pentru odihna celor decedați - n.n.) pentru ceale bucate care am dat, precum scrie mai sus, că bani n-am avut să dau" (Ibidem, 353).

Din 12 nov. 1700, avem o primă hotărnicie a moşiei mănăstirii Tîrgşorului, întocmită din porunca lui C. Brâncoveanu, de patru boieri: cămăraşul Udrea, logofătul Tane Cocorăscu, vistierul Pârvan şi căpitanul Marco şi scrisă de „Neagul sna Antone ot Tîrgşor" (Ibidem, 382-383).

La 14 febr. 1752, Grigore al II-lea Ghica, dăruia mănăstirii Tîrgşorul, 100 de taleri anual, din vama Tîrgului Ploieşti, şi o închina spitalelor de la Sf. Pantelimon, cu embatic pe an de 100 de taleri, scutind-o de dăjdii către vistierie şi cămara domnească (Ibidem, 428-431).

La 9 mart. 1760, Scarlat Grigore Ghica, la cererea egumenului Daniil şi după anaforaua prezentată de marii boieri, dăruia mănăstirii Tîrgşor întreaga moşie domnească a Tîrgşorului (Ibidem, 439-442). În febr. 1784, se întocmea inventarul de toată averea mişcătoare şi nemişcătoare a mănăstirii Tîrgşor (Ibidem, 445-451), iar la 2 aug. 1802, din porunca lui Alexandru Şuțu, se realiza un nou inventar de toate lucrurile „mişcătoare şi nemişcătoare" ale mănăstirii Tîrgşor (Ibidem, 472-478). La 10 mart. 1830, se face din nou un „Catastih de perilavii al mănăstirii Tîrgşorul din sud Prahova, metoh spitalului sfântului Pantelimon. de toate lucrurile mişcătoare şi nemişcătoare" (Ibidem, 542-557), de cele aflate în plus față de „perilavi" (Ibidem, 557-560), dar şi de cele ce lipsesc (Ibidem., 560-562). În 1834, după spargerea „Noului Sliven" de pe moşia Berearsca din Ploieşti, 40 de familii se aşează pe moşia Tîrgşor a lui Scarlat Bărcănescu, ocârmuitorul județului Prahova, unde vor fi tratați ca simpli clăcaşi (Constantin N.I. Velichi, Mişcările revoluționare de la Brăila din 1841-1843, Buc., 1958, p. 304).

Ideea înființării unei pulberării a armatei înainte ca fabricarea prafului de puşcă - din motive de siguranță- să devină monopol de stat, s-a materializat la Tîrgşor, în timpul domniei lui Barbu Ştirbei (1854-1856). Această fabricuță n-a putut face față însă tuturor cerințelor armatei, motiv pentru care în 1881, s-a construit o alta la Lăculețe, lângă Pucioasa, care în 1888 a fost preluată de stat (Th.C. Aslan, Studiu asupra monopolurilor în România, Inst. arte graf., C. G6bl,Buc., 1906, p. 26-29).

DTSR (1872), menționa comuna ca fiind formată din satele: Colțul de Jos, Stănceştii de Jos şi Stănceştii de Sus (Tîrgşorul Vechi) şi însumând 745 de locuitori. Se preciza şi că mănăstirea „Turnu", era ctitoria lui Antonie Vodă şi fusese zidită în 1672. Redăm descrierea ei de către D. Frunzescu: „În vechime ea a servit de apărare resbelele românilor şi a fost o adevărată cetățuie după cum ne arată ruinele ce există şi astăzi. Ea este apărată despre apus în două părți de o apă ce curge pe acolo şi într-o parte de o înălțime. În oarecare distanță de aici, spre poalele Carpaților, se află nişte măguri (movile) artificiale, care au servit de baterii, fiindcă sunt totuna de înalte şi depărtate una de alta. Mănăstirea este înconjurată cu ziduri foarte solide din piatră rotundă; biserica are o construcție foarte solidă. Întrânsa sunt depuse şi prețioasele rămăşițe ale nobilului oştean şi fondator (se pare că e o eroare, întrucât Antonie Vodă, a fost chemat la Adrianopole, în 1672, când a fost mazilit şi a murit, la scurt timp, acolo - n.n.). Această mănăstire are două curți; intrarea este

Biserica Roşie

Mânăstirea Turnu

pe sub o clopotniță de zid, dărâmată pe jumătate; în dreapta se văd ruinele caselor domneşti, din care numai subteranele dovedesc soliditatea lor, stricate parte şi acestea şi transportat materialul de un egumen grec la mănăstirea Crângul Teiului. Acest sfânt monument se află pustiu, dezbrăcat de toată splendoarea lui şi acel loc udat de sângele străbunilor noştri, unde s-au petrecut resbele pentru apărarea pământului român... astăzi, locuieşte buha cobitoare. La 1859, arhimandritul Rovim, egumenul acestei mănăstiri a conceput fatala idee de a sfărâma acest monument şi... zidi o biserică şi câteva chilii pe moşia Crângul Teiului sau Tîrguşorul Nou... despuind mănăstirea veche de material şi de toate podoabele cele antice. Le-a transportat la cea nouă...". La 1 apr. 1889, în urma reorganizării Regimentelor 7 şi 32 Dorobanți Prahova, s-au fixat reşedințele companiilor în diferite localități, Compania a 3-a din Reg. 7 Dorobanți, fiind repartizată la Tîrgşor (Democratul, an. XIII, nr. 564/ 6 apr. 1889).

DGJPh (1897 - p. 566-568) semnala şi el com. Tîrgorul Vechi, ca formată din cătunele: Tîrgşor, Stănceşti, Dediţeşti şi Colțu. Se cita şi un hrisov din 2 iul. 1564 (p. 569), prin care Petru cel Tânăr, certifica faptul că nepotul mitropolitului Anania, Dragomir, era originar din Tîrgşor, după B.P. Haşdeu, în „Cuvente den betrâni". Se mai amintea şi că în 1864, se împroprietăriseră 136 de locuitori din această comună.

În perioada interbelică, Tîrgşorul Vechi, mai avea în subordine două sate: Colțul de Jos şi Stănceşti, cu care forma o comună aparținând plăşii Tîrgşorul cu reşedința în Ploieşti.

După război, a aparținut de raionul Ploieşti, apoi prin HCM 1116/1968, primea actuala structură administrativ-teritorială.

ZAHANAUA

Cadrul geografic. Aşezare situată în estul com. Tîrgşorul Vechi, între canalul Leaotu (la nord-est) şi pârâul Viişoara (la sud).

Denumirea localității ar putea deriva din turcescul "salhane" <rom. zalhana<zahana = abator (DLRM$_5$ 947), prin eliminarea consoanei "l", ca fenomen evolutiv obținut prin sincopare.

Istoricul aşezării, necunoscut... În punctul "La Turnuri", s-au depistat aşezări: dacice, daco-romane şi româneşti (inclusiv monede), pe cea din prima vârstă a fierului (Hallstatt) semnalând-o şi IPD (1,12).

DTSR (1872) nu pomeneşte satul. În schimb, atât DGJPh (1897), cât şi MDGR (V, 781) îl pomenesc ca făcând parte din com. Negoeşti, plasa Tîrgşor şi având doar 56 de locuitori, ceea ce ne determină să presupunem că abia luase ființă de curând.

Restaurant "La conacul lui Marcel"

În perioada interbelică, apare drept cătun aflat în componența aceleiaşi comune.

Prin HCM 1116/1968, intră în componența com. Tîrgşorul Vechi, dar în perioada "sistematizării" ceauşiste (1975), era propus pentru dezafectare.

În prezent, este sat component al com. Tîrgşoru Vechi.

STĂNCEŞTI

Cadrul geografic. Localitate amplasată în sudul com. Tîrgşorul Vechi, pe malul stâng al Prahovei.

Denumirea localității trebuie pusă în relație cu

antroponimul Stăncescu + sufixul -eşti, cu valoare posesivă.

Istoricul aşezării necunoscut, deşi satul e foarte vechi. Nu se ştie când a luat fiinţă, dar se pare că la începutul sec. al XVI-lea exista (vezi Indice DIR, XVI). Însă, e cert că sec. XVII, abundă în documente care îi atestă existenţa (DIR, XVII, vol. 1, p. 59-60, 68; v. 2, p. 10, 243,281; v. 3, p. 185, 506; v. 4, p. 23, 122, 233, 245, 290, 324, 434-435, 459 şi 539). Amintim câteva din ele...

La 3 ian. 1629, Alexandru Iliaş, întărea postelnicului Parepa, ocine şi vecini la Stănceşti, precum şi ţigani (DRH, XXII, 401-403). Un an mai târziu, la 6 oct. 1630, un anume Stoilă, vindea postelnicului Sava din Stănceşti, o „moşie pe Dâmbul" în „hotarul satului Găgeni", „din apa Teleajănului asupra Branciogului (şesului pietros - n.n.), până în Lacul Porcului în hotarul Tîrgşorului" (DRH, XXIII, 279-280). La 15 ian. 1682, un anume „Sarul, nepotul Vâlcului ot Scăiani", vindea egumenului Damaschin al mănăstirii Tîrgşor, „doao rozoare de paragină până în vale, în dealul Scăianilor" cu cinci lei. Printre martorii care adevereau vânzarea se număra şi „Vasilie, postelnicul ot Stănceşti" (George Potra-N.I. Simache, Contribuţii la istoricul oraşelor Ploieşti şi Tîrgşor, PL, <1969>, p. 356 şi 358). La 24 febr. 1691, Despina, soţia lui Ivan Roşu din Tîrgşor, împreună cu cei doi fii, vindeau mănăstirii Tîrgşor, un loc cu pivniţă de piatră pe Ulița cea Mare. Printre semnatarii - martori acelaşi „Vasile postelnic ot Stănceşti", precum şi "Stan pârcălab, martor" şi "loan snă (fiul lui -n.n.), Stan ot Stănceşti, martor" (Ibidem, 359-360). Pe "Vasile postelnic ot Stănceşti" îl vom întâlni şi în documentul din 28 febr. 1692 (Ibidem, p. 362) şi în cel din 17 mart. 1692 (Ibidem, 363), din 1 aug. 1692 (Ibidem, 364-365), din 16 aug. 1692 (Ibidem, 365-366), din 24 aug. 1692 (Ibidem, 366-367), pentru ca la 1 dec. 1695, acelaşi postelnic Vasile de la Stănceşti, „snă Savii postelnic den Negoeşti", să vândă mănăstirii Tîrgşor „o pimniţă cu locul împrejur cât iaşte den pimnița lui Antone Vodă până în pimnița lui Ivan Gădii, care iar iaşte a sfintei mănăstiri cumpărată". Printre martori şi un „Iane ot Stănceşti" (Ibidem, 371-372).

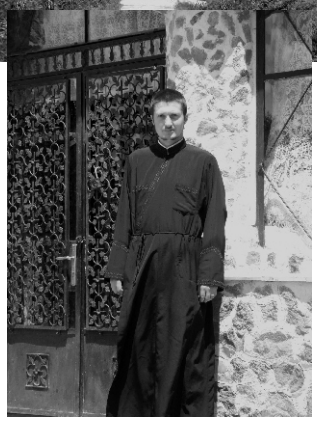

La 12 nov. 1700, patru boieri „rânduiţi din porunca" lui C. Brâncoveanu, măsoară moşia Tîrgşor „peste tot hotaru. Şi s-au aflat la capul moşii dă spre Prahova den hotarul Stănceştilor den jos până în hotarul den sus al Stoeneascăi stânjeni 1000. Dintre aceşti stânjeni ales-am a patra parte sfinţii mănăstiri, pă din sus, stânjeni 250" (Ibidem, 382). Şi documentul continuă, dar nu mai are legătură cu aşezarea de la Stănceşti.

Un hrisov din 3 mart. 1716, vorbeşte despre dania făcută mănăstirii Turnu din Tîrgşor (a patra parte din moşia domnească de aici) de către Nicolae Alexandru Mavrocordat „însă să să ştie şi hotarele acestei moşii de către altă moşie a tărgşoreanilor la capul moşii despre Praova Vade... den hotarul Stănceştilor, până în hotarul de sus al Stoineascăi..." (Ibidem, 399).

Un an mai târziu, la 20 febr. 1817, Paisie egumenul mănăstirii Tîrgşor, aducea la cunoştinţa serdarului Nicolae Trăsnea, epitropul Spitalului Pantelimon din Bucureşti, lipsurile din „zestrea" mănăstirii făcute în vremea egumeniei răposatului Dionisie, aflate cu prilejul unei deplasări „până la satul Stănceşti moşia dumnealui slugerului Dinul Coţarida, unde între alte vorbe ale noastre, au început domnul sluger Dinul Coţarida, a deschide vorbă câţi egumeni s-au schimbat şi au şi murit..." (Ibidem, p. 500-501). Documentul pomeneşte că prin 1801, se afla ca „logofăt de taină la curtea gospod - şi - din poruncă domnească fiind orânduit a merge la sfânta mănăstire de a face catagrafie pentru toate zestrile sfintei mănăstiri..." (Ibidem, p. 501) este în cunoştinţă de cauză.

Conacul Moruzi

DTSR (1872) menționează că printre satele care compuneau com. Tîrgşorul Vechi, existau două sate Stănceşti de Jos (cu denumirea veche: Dedideşti, de la slavonul „ded" = bătrân, moş, la hipocoristicul (diminutiv alintător) Dedo /OR, 24/ , Dedu>Dedul + „ -eşti", cu valoare posesivă) şi Stănceştii de Sus, care după 1909, nu l-am mai întâlnit. Să fie acesta cumva Satu de Sus (vezi) al com. Măneşti, apărut după 1968?

DGJPh (1897) şi MDGR (V, 463) menționează un sat Stăneşti-Deduleşti, pe care se afla şi moşia omonimă aparținând Eforiei Spitalelor Civile, fostă a mănăstirii Pantelimon, căreia îi era închinată mănăstirea Turnu din Tîrgşoru Vechi.

Arhivele prahovene păstrează un dosar care cuprinde planul islazului comunal al satului Tîrgşoru! Vechi, dat din proprietatea Stăneşti-Dăduleşti a Eforiei Spitalelor Civile, întocmit în 1909, de către locotenentul topograf S. Demetricoici (Arh. Naț. Dir. Jud. Ph., Trib. Jud. Ph., S. II, inv. 98/1909).

În perioada interbelică exista un singur sat Stănceşti, la com. Tîrgşorul Vechi şi nimic altceva prin jur.

E interesant de specificat că generalul Friedrich Wiihelm von Bauer, în „Memoires historiques et geographiques sur la Valachie" (Leipzig, 1788, p. 134), pomenea de existența în Stănceşti, a unei biserici din lemn. E vorba despre biserica „Sf. Apostoli", ridicată, se pare, pe la începutul sec. al XVI-lea (Bibliografia, vol. 2, p. 594) şi refăcută prin 1846 de clucerul Ioan Arion.

Prin HCM 1116/1968 este atestat drept sat component al com. Tîrgşorul Vechi, situație administrativ-teritorială, care se menține şi în prezent.

STREJNICU

Cadrul geografic. Localitate dispusă în nordul com. Tîrgşorul Vechi.

Denumirea localității ar deriva de la vechiul „strajnic " = paznic (TR, 532), explicație pentru care pledează şi topografia locului, aşezarea fiind situată în fața vechii cetăți Tîrgşorul Vechi, în calea năvălitorilor.

Istoricul localității, necunoscut.

Ştim doar că aici s-a găsit pisania unei biserici din 1461, de la Tîrgşorul Vechi, care ar fi fost ridicată de Vlad Țepeş, adusă la Strejnic prin 1886 (N. lorga-G. Balş, Histoire de Vart roumain ancien, Paris, 1922, p. 154; CC. Giurescu, O biserică a lui Vlad Țepeş la Tîrgşor, BCMI, an. XVII/1924, p. 74-75; Virgil Vătăşianu, Istoria artei feudale în Țările Române, vol. I, Ed. Acad. Rom., Buc, 1959, p. 180).

DTSR (1872) menționează localitatea drept comună a plăşii Tîrgşor, având 700 de locuitori.

DGJPh (1897) şi MDGR (V, 479) mențin situația administrativ-teritorială, specificând că numărul locuitorilor crescuse la 951, care erau agricultori, crescători de animale şi apicultori. Se menționa, de asemenea, că nu avea şcoală, dar era o greşeală. Poate nu exista un local de şcoală, dar şcoala ca instituție ființa din 1861, când învățător era Petre Popescu (ŞP, 148).

Biserica Albă

În 1909, locotenentul topograf S. Demetricoici, întocmea planul şi hotărnicia islazului comunal, atribuit din moşia Strejnicul, lotul nr. 3 al lui Dan Bărcănescu (Arh. Naț. Dir. Jud. Ph., Trib. Jud. Ph., S. II, inv. 125/1909).

În perioada interbelică, e tot comună a plăşii Tîrgşor, dar nu are nici un alt sat în subordine.

În prezent este sat component al com. Tîrgşorul Vechi.

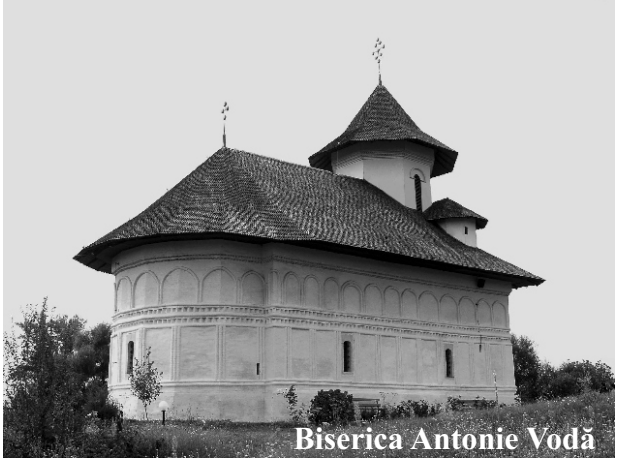
Biserica Antonie Vodă

Dezvoltarea culturii.

DGJPh precizează că în comună se învăța carte din vechime, dar şcoala publică a luat ființă abia prin 1887. Constantin M. Boncu, în lucrarea sa „Şcoala prahoveana - Secolele X-XIX" (Ed. Did. şi Pedag., Buc, 1976, p. 15), consemnează însă că „existența ştiutorilor de carte”, semnalați în localitatea Tîrgşor, încă din secolul al XV-lea, ne face să presupunem că în acest oraş ar fi existat o şcoală. Interesele negustorilor şi ale meşteşugarilor menționați în documente din prima jumătate a secolului al XVI-lea, necesitățile administrației oraşului de a forma mici dregători, care să perceapă veniturile din vânzarea mărfurilor indigene şi a celor de tranzit, precum şi necesitatea de a se pregăti preoți necesari bisericirilor din județul Prahova, indică probabilitatea unei instituții de instruire şi educație în acest oraş. O asemenea şcoală, este atestată documentar abia la 1 aprilie 1681, aflându-se pe lângă ctitoria lui Antonie Vodă, din Popeşti - mănăstirea din Tîrgşor - ridicată cu zece ani înainte. Antonie Vodă, ctitorul mănăstirii Tîrgşor, menționează chiar termenul de şcoala, consemnând caracterul ei instructiv-educativ. Şcoala, în atenția acestui domn - originar din Popeşti-Prahova, trebuia să fie folosită atât de fiii boierilor, ai meşteşugarilor, ai negustorilor, cât şi copiii „săracilor". Documentul este emis în cancelaria acestei mănăstiri, şi atestă ca propunător al acestor şcoli, pe dascălul Iorga, prezentându-1 şi ca redactor al documentului scris în limba slavonă(...). Din zapisul amintit reiese că şcoala de pe lângă mănăstirea Tîrgşor, îşi continuă activitatea şi în timpul lui Constantin Brâncoveanu - statornicul ocrotitor al cărții şi al culturii româneşti - când este amintit „Iosif, dascăl ot Tîrgşor", care, pe lângă funcția de ieromonah, desfăşura şi activitatea de dascăl la această şcoală" (ŞP, 15). Această şcoală, a funcționat cât a funcționat, până în clipa în care declinul oraşului s-a făcut simțit odată cu declararea Ploieştiului, drept „Tîrg domnesc", noua aşezare captând toate drumurile comerciale. Apoi... s-a închis. O şcoală publică s-a înființat prin 1838, când Tîrgşorul, nu avea totuşi învățător, dar între timp s-a găsit unul care funcționa în 1843 - Petre Stoenescu, iar la Zahanaua - Dima Nica, chiar din 1838, iar în 1861 funcționa în Stănceştii de Jos - Antonie Rădulescu (ŞP, 80, 82 şi 148).

Şi fiindcă tot suntem în domeniul culturii, să ne amintim că, aşa cum spune C. Gane, în „ Trecute vieți de doamne şi domnițe " (vol. I, Ed. Junimea, Iaşi, 1971, p. 126): „Una din cele mai cunoscute ibovnice de-ale lui (Mihai Viteazul -n.n.) a fost Tudora din Tîrgşor, cu care el avu o fată, Manila, măritată mai apoi cu unul din cei mai mari boieri ai țării, clucerul Socol Cornățeanu".

Inspirat de acest episod „controversat" din viața marelui voievod (v. Aurelian Sacerdoțeanu, Manila, nu e fiica lui Mihai Viteazul, Hrisovul, tom. I/1941, p. 218-240; „istoricul nostru în aceleaşi „Personalități...", p. 238, afirmă cu aplomb şi convicțiune: „Din această legătură... rezultă o fiică, Manila, a cărei paternitate nu este contestată"), poetul Vasile Alecsandri va crea, în 1864, o microbaladă cu versuri sprințare, pe care le va publica, cu un an mai târziu, în „Foaca Soțictacții

pentru literatura şi cultura românae în Bucovina" (nr. 11/1 nov. 1865, p. 267, cu titlul „Tudora din Tîrguşor") şi pe care o va încorpora apoi în volumul „Legende":

„Tudora de la Tîrgşor
Prin fereastra ei priveşte
Pe Mihai învingător
Care trece ş-o ocheşte.
Tudora de la Tîrgşor
Cu Mihai se îndrăgeşte
Apoi naşte-un pruncuşor
Ce pe sânu-i înfloreşte".

(V. Alecsandri, Poezii, vol. II, ESPLA, Buc., 1955, p. 49-50).

Vizitând Tîrgşorul Vechi, prin 1939, N. Iorga, consemna cu obidă: „Toate la un loc fac Tîrgşorul cel vechi de astăzi, un mic sat fără de noroc, pe o moşie a eforiei, arendată la exploatatori; abia e un sat, şi odinioară a fost un Tîrg, care a avut cinstea de a găzdui pe domnii țării din vremurile luptelor celor mai mândre" (N. Iorga, Op. cit., p. 252).

Din acest „sat fără noroc" s-a ridicat dascălul de matematică Grigore Orăşanu (1883, Tg. V. - 19?), care după studii de specialitate a funcționat ca profesor de matematică la liceele „Sf. Petru şi Pavel" din Ploieşti şi „Gh. Lazăr" din Bucureşti, precum şi ca inspector şcolar în Regiunea Bucureşti. A publicat (singur şi în colaborare) mai multe lucrări de matematică, printre care: o „Aritmetică rațională" - 1914, o „Aritmetică practică" - 1916, o „Geometrie" -1912, o „Geometrie plană" - 1914, „Teoreme, indicații şi probleme de geometrie" - 191?, „Geometric în spațiu" - 1921, „Algebră practică" -1921 ş.a.

Monumente. Termele romane ale castrului (localizat la aproximativ 100 m. nord-est, dar necercetat până în prezent - spre el conduce un pavaj de epocă romană) Legiunii a Xl-a Claudia Pia Fideiis, al cărei căldărium, canale de scurgere şi aprovizionare şi cel puțin opt mari bazine (în zidul bazinului mare s-a descoperit o conductă; de asemenea, s-a găsit o baie de mortar) au fost utilizate, demonstrând că termele aparțineau unei mari unități militare, poate întregii legiuni, şi nu unui simplu detaşament, a cărei sarcină era să asigure siguranța drumurilor care uneau Moesia Inferioră cu Transilvania, trecând prin Valea Teleajenului, pe vechiul drum roman, pe la castrele de la Mălăeşti (Dumbrăveşti) şi Drajna de Sus.

Necropola - de o excepțională însemnătate, prin întinderea şi semnificația lor, sunt aşezările din sec. II-IV d.H., al căror cimitir biritual (cu morminte de incinerație şi de înhumație), cuprinde peste 800 sepulturi/morminte, dintre care mai mult de jumătate (430 la încheierea campaniei de săpături din 1989) săpate, confirmând prezența populației autohtone, după retragerea administrației romane sub Aurelian, dar şi a celor în trecere, cu tot inventarul aferent (podoabe, urne etc).

De asemenea, aşezarea din sec. V-VI, de tip Ipoteşti-Cândeşti (bordeie), confirmă continuitatea populației băştinaşe pe acest pământ şi atestă locul de formare al poporului român.

Săpăturile întreprinse au mai scos la lumină o puternică aşezare din sec. VIII-X, cu cele două faze ale culturii Dridu, o deosebită importanță având resturile din sec. al VIII-lea, foarte rare până în prezent.

Ruinele Bisericii Albe (biserica veche), constituie un monument de arhitectură început de Vladislav al II-lea (1447-1448 şi 1448-1456), în timpul primei sale domnii, fiind menționat atât în „Letopisețul cantacuzinesc": „Vladislav-voievod Bătrânul, au venit domn când au fost cursul anilor de la Adam 6935. Acesta au făcut biserica domnească den Tîrgşor" (Stolnicul C. Cantacuzino, Op. cit.), cât şi în „Istoriile..." lui Radu Popescu: „Vădislav-vodă(...) au perit de sabie în Tîrgşor. După aceasta se cunoaşte ce fel de oameni au fost rumânii noştri (...)

Zice (cronica - n.n.) aceasta, că au făcut biserica den Tîrgşor care să şi vede" (Radu Popescu, Op. cit.). Virgil Vătăşianu, în „Istoria artei feudale în Ţările Române" (vol. I, Ed. Acad., Buc, 1959, p. 208), contestă însă ctitorul. El spune că, „dintre cele trei ruine de biserici răspândite pe câmpia dinspre apus de Ploieşti la Tîrgşorul Vechi, nici una nu poate fi identificată cu o pretinsă biserică domnească din 1427 (din vremea domniei lui Dan al II-lea/1420 aug.-1421 mai; 1421 nov.-1423 vara; 1423 vara-1424, după dec. 12; 1426 mai-1427 ian. şi 1427 primăvara-1431 mart./, sau a lui Radu al li-la Prasnaglava/1421 mai-nov.; 1423 vara; 1424 după dec. 12-1426 mai şi 1427 ian.-primăvara/ - n.n.) sau din vremea lui Vladislav II (1447-1456), cum presupune, de altfel nu fără rezerve, CC. Giurescu". Ruinele existente (lângă şosea) demonstrează o fundaţie de piatră solidă şi ziduri foarte groase, la acest monument.

Monumentul memorial "N. Iorga"

Ruinele Curţii Domneşti. Tîrgşorul a constituit un mic centru feudal încă din vremea lui Mircea cel Bătrân (1386-1418), care îl numea „Novum Forum". Pivniţele şi temeliile unei mari construcţii civile din sec. al XV-lea, nu pot fi decât ceea ce a mai rămas din casa domnească a lui Mircea. Situată pe un platou mai ridicat, casa domnească avea o incintă rectangulară cu colţul de sud-est teşit (lungă de 60 m. şi lată de peste 40 m.), prevăzută cu fortificaţii (ziduri înalte iniţial de 6 m.) pe partea mai înaltă şi demarcată de şanţuri, pline cu apă din Leaot, în care s-au descoperit o mulţime de „ghiulele", fapt care certifică structura lor defensiv-militară. Pe latura de est, se observă fundaţia unui turn de intrare, cu rol de comandă şi supraveghere (care a dat mai târziu denumirea mănăstirii „Sf. Arhangheli şi Sf. Nicolae" - Turnu, ce a luat fiinţă prin transformarea destinaţiei ansamblului), iar în extrema nord-vestică, casa domnească durată din cărămizi înguste, alternând cu bolovani de râu, cu pavaj de cărămizi poligonale şi dotată cu sobe din plăci de teracotă. Peste această primă casă domnească ridicată, pare-se în vremea lui Mircea cel Bătrân, s-a conturat incinta, care a lăsat o parte din vechea zidire în afară, împrejurare cu care s-a preînnoit casa protejată de incintă. Un ultim stadiu al curţii domneşti de la Tîrgşor, este acela din timpul domniei lui Antonie Vodă din Popeşti, când se extinde incinta, renunţându-se la şanţurile cu apă, ceea ce argumentează scăderea importanţei sale strategice în conjunctura evoluţiei tehnicii militare a timpului. Desigur, curtea domnească beneficia de un paraclis iniţial, ce s-ar putea să fi fost de lemn. Cert este că prin 1460-1461, Vlad Ţepeş, ridică aici o biserică de zid. Există şi o supoziţie, după care lăcaşul de rugă ar fi putut fi înălţat de Basarab cel Tânăr-Ţepeluş (1481-1482), care ar fi cerut braşovenilor, „doi zidari buni: unul care să ştie să înveselească cu cărămidă scobită (olane), iar altul să-mi facă o mănăstire din cărămidă şi cu piatră" (Alex. Lapedatu, Cercetări istorice cu privire la meşterii bisericilor din Ţara Românească în sec. XV şi XVI, BCMI, an. V/1912, p. 179). Dar pisania de forma unei prisme dreptunghiulare, cu inscripţie slavonă găsită de N. Iorga, în curtea bisericii din Strejnic, consemnează zidirea acestui monument de arhitectură de către Vlad Ţepeş: „Io Vlad Voevod şi Domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad Voevod, am zidit şi am săvârşit această biserică, iunie 24 în anul 6969 (1461) indictionul 9" (CC. Giurescu, O biserică a lui Vlad Ţepeş la Tîrgşor, BCMI, an. XVII/1924, p. 74). Într-un hrisov, din 4 iun. 1497, Radu cel Mare (1495-1508), scutea mănăstirea „Sf. Nicolae" de la Tîrgşor, de dăjdii vlădiceşti, de orice fel de vamă şi de perperi (odinioară dări pe buţile de vin şi putinele cu struguri, dar şi monedă bizantină de aur - n.n.). De asemenea, îi întărea un loc de casă şi un vad de moară (DRH, 1,448-449).

Monumentul Eroilor

Conacul Moruzi

Actuala ruină, este însă opera unei reconstrucţii din veacul al XVII-lea, pentru că în 1670, Antonie Vodă, reface, se pare, din temelii, monumentul, iar zugrăveala lui este realizată abia în timpul lui C. Brâncoveanu (vezi CC. Giurescu, Op. cit.), când fresca atestă spusele prin portretele ctitorilor: Antonie Vodă din Popeşti, Const. Brâncoveanu şi cu doamna sa, Marica, nepoata de fiu a lui Antonie Vodă. Al. Ipsilanti, într-un hrisov din 22 iun. 1775, precizând că mănăstirea fusese ctitorită de Antonie Vodă, îi acorda 100 de taleri anual din vama Ploieşti şi o scuteşte de dijmărit, vinărici, vamă, fumărit, căminărit şi-i dăruia un mertic(tain) de 200 de bolovani de sare pe an de la ocna Telega (DGJPh). Monumentul, deteriorat la seismul din 1829, a fost reparat în anul următor. Cutremurul din 1838, lasă urme şi mai pronunţate care conduc, cu vremea, la ruinare, determinând pe călugări să părăsească lăcaşul în 1851, sub arhimandritul Rovim - egumenul mănăstirii, lăsându-1 în paragină. Ajungând în ruină, călugării despuiară monumentul „de materialul (de construcţie - n.n.) şi de toate podoabele antice", construindu-şi o nouă biserică şi câteva chilii pe moşia Crângul Teiului sau Tîrgşorul Nou. Ruinele, aşa cum au rămas, mai păstrează încă, parţial pictura. De altfel, fragmente de pictură originală din această biserică au fost decapate pe suporturi şi se păstrează în secţia de artă feudală a Muzeului Naţional de Artă. Figurează în „Lista... " din 1956, la nr. 2446-arhitectură sub denumirea Ruinele mănăstirii (şi a celor două paraclise).

Ruinele Bisericii Roşii - monument de arhitectură construit de Mihnea Turcitul, în 1579 (Iorga îl datează între 1550-1600). Deşi cu ziduri din cărămidă aparentă, groase de un metru, monumentul a ajuns o ruină. După o jalbă a locuitorilor din Tîrgşor, datată 30 aug. 1859, mai funcţiona ca biserică de cult în acel timp şi avea hramul „Adormirea Maicii Domnului". Este situată în parcul Conacului Moruzi (o vreme sediul unei grădiniţe pentru copii), pe malul canalului Leaotu. O remarcă faţă de cele trei edificii de cult aflate într-un perimetru destul de restrâns. CC. Giurescu, în articolul citat mai sus, preciza la p. 75 că: „După o tradiţie locală erau în Tîrgşor, şapte mănăstiri". Acesta e motivul pentru care punctul unde se află rezervaţia arheologică, despre care am vorbit, se numeşte „La Mănăstiri" (şi nu „La Mănăstire") de către localnici.

Conacul Moruzi - monument de arhitectură tipic conacelor de ţară din sec. al XlX-lea, adică o casă boierească deservind nevoile moşiei drept danie din partea vărului său Alexandru Ipsilanti, devenit domn al Ţării Româneşti. Au urmat o serie de procese între Moruzeşti, pe de o parte şi ploieşteni şi Tîrgşoreni, pe de alta pentru moşie. Profitând de rudenia cu unele feţe domnitoare, Moruzeştii, au avut de cele mai multe ori câştig de cauză în faţa lui Nicolae Caragea, Mihail şi Alexadru Şuţu sau Alexandru Moruzi. După moartea lui Ianache Moruzi, moşia, primită ca zestre de fiica sa Ralu, a ajuns în mâinile beizadelei Costache Caragea, fiul domnitorului Nicolae Caragea. Neînţelegerile dintre beizadea şi schitul Tîrgşor, prin Epitropia spitalului „Sf. Pantelimon" din Bucureşti, se pot urmări în actele culese şi publicate de George Potra şi N. Simache (Op. cit.).

Monumentul memorial „N. Iorga" - ridicat pentru cinstirea personalităţii istoricului N. Iorga, în apropierea intrării în satul Strejnic, cuprinde următoarea inscripţie: „în acest loc a fost asasinat de către legionari la 28.XI.1940, savantul de reputaţie mondială Nicolae lorga (născut în anul 1871)". E locul unde în noaptea de 27 spre 28 nov. 1940, o haită dezlănţuită de preistorici au zdrobit trupul savantului, smuls de la masa de lucru din Sinaia şi târât în această sălbatică şi odioasă ucidere. A doua zi, bătrânii satului, i-au ridicat cu obidă leşul ciuruit de gloanţe şi aruncat pe câmpul îngheţat, răsplătind poate prin durerea lor pe cel care, în 1907, strigase cu acelaşi năduf: „Ascundeţi ţăranii!".

Biserica „Sf Nicolae", Tîrgşorul Vechi. În patrimoniul noului lăcaş de rugă şi închinăciune, sunt păstrate două ferecaturi de icoane, din metal alb (poate argint), ciocănit, cizelat, gravat: una producţie rusească, donată în 1807 (0,510 x 0,520), cealaltă producţie veche românească, donată în 1812 (0,920 x 6,620).